Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефони: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 242. TWO SECTIONS (SECTION 1) СУБОТА, 21-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1953. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 242. VOL. LXI.

АЙЗЕНГАВЕР ПЛЯНУЄ ЗМЕНШИТИ БЮДЖЕТ НА 6 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

ПЕРЕДБАЧЕНО 4-БІЛЬЙОНОВИЙ ДЕФІЦИТ; ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ БУДУТЬ ОБНИЖЕНІ, АЛЕ НА БЕЗПЕКУ КРАЇНИ БУДУТЬ ЗБЕРЕЖЕНІ

Вашингтон. — Високопоставлена в уряді Айзенгавера особа заявила, що бюджет на 1955 рік буде обнижений на 6 більйонів долярів і становитиме тільки 66,000,000,000 долярів. (Бюджет 1954 року виносить 72,000,000,000 долярів). Найбільше ощадностей передбачено в видатках на оборону — від 75 до 80 відсотків ощадности із проєктованої суми 6 більйонів. Досі три чверті всіх державних видатків ідуть на оборону країни. Але одночасно заявляють, що ці ощадності не заторкнуть видатків на безпеку країни. Та проте навіть при обниженні бюджету на 6 більйонів не вдасться осягнути бездефіцитовий бюджет, і тому в 1955 році передбачається дефіцит в висоті 4 більйонів. Коли б не було обниження бюджету, то дефіцит мусів би становити коло 9 більйонів долярів. В такий спосіб уряд президента Айзенгавера здійснює передвиборчі обіцянки щодо обниження бюджету, бо вже в цьому фінансовому році, що закінчується 30 червня 1954 р., обнижено бюджет на 6 більйонів долярів. Уряд рахується з тим, що вже з початком 1954 року державна скарбниця втратить коло 5 більйонів долярів, бо 1 січня кінчаються два роди податків: податок від надмірних прибутків корпорацій, який приносив державній скарбниці коло 2,500,000,000 долярів, і зменшення прибуткового податку від заробітків, який давав прибутку коло 3,000,000,000 долярів річно.

КІО домагається скасування закону Тефта-Гартлі

Клівленд, Огайо. — Конґрес Індустріяльних Організацій прийняв однодушно резолюцію, в якій домагається повного скасування зненавидженого робітництвом закону Тефта-Гартлі, і ухвалення нового закону для охорони праці, що його колись пропонував Вагнер. Конвенція КІО прийняла цю резолюцію, хоч за день перед тим секретар праці Джеймс П. Мічелл рекомендував „реалістично" оцінювати можливість зміни закону Тефта - Гартлі і зачекати, поки Конґрес на найближчій сесії поробить зміни в цьому законі, які запропонує президент Айзенгавер. Генеральний правний дорадник КІО Артур Дж. Ґолдберґ заявив перед голосуванням над цією резолюцією, що проєкт президента Айзенгавера не має жадних виглядів на те, що його прийме теперішній Конґрес. Ґолдберґ заявив, що КІО буде співпрацювати у виробленні проєктів зміни цього закону, але ні один із цих проєктів не має шансів на прийняття цих змін. „Щиро кажучи, казав Ґолдберґ, ми не хочемо жадного невтрального робітничого закону. Або ви вірите, що організоване робітництво представляє вирішальну силу в нашому демократичному способі життя, або не вірите".

Аґент ФБІ зізнає про комуністичні клітини в фабриках Дженерел Електрік

Бостон, Масс. — Свідок Вільям Тіто, який подав себе за аґента ФБІ в комуністичній партії від 1941 року, зізнавав перед Сенатською Слідчою Підкомісією, яку очолює сенатор Джозеф Мек Карті. Він заявив, що в фабриках Дженерал Електрік у Лінні, Скенектаді і Фічбурґу комуністи мають доступ до всіх таємниць військової продукції. Свідок твердить, що в Лінні комуністична клітина складається з 30 осіб, а в Фічбурґу — з 15. Сен. Мек Карті запитав свідка, чи ще й тепер комуністи мають доступ до всіх таємниць. Тіто це потвердив. Під час зізнань перед комісією Тіто викрив двох інших свідків — Роберта Ґудвіна і Натана Міллса, працівників Дженерел Електрік у Ґлінні — що вони є комуністи і „підкоряються комуністичній дисципліні". Інші свідки відмовилися відповідати на запити, чи є вони комуністи, користаючи з п'ятої поправки до конституції.

Занечищене повітря мучить людей в околицях Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Вже четвертий день над Ню Йорком і околицею звисає верства занечищеного повітря, що добре дається в знаки мешканцям метрополії та містам в стейті Ню Джерзі. В Елизабеті повітря було так сильно занечищене, що 16 школярам потрібно було дати лікарську поміч. Люди кашляють і пчихають. Хворі по шпиталях найдошкульніше відчувають це занечищене хемічними складниками повітря. Метеорологи пояснюють це рідке явище в такий спосіб. Кілька днів тому нагло наплило над східнє побережжя холодне повітря, яке тримається на висоті понад 600 стіп. Занечищене хемічними складниками повітря через відсутність вітру не може пробитися крізь цю важку заслону і тримається внизу, де панує майже літня температура (70 степ. Фаренгайта).

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** — звертаючись до Крайової Ради Церков Христа, яка об'єднує 30 деномінацій, закликав їх до співпраці, яка зменшила б догматичні різниці в інтересі кращого розвитку демократії в цій країні. Президент сказав, що коли б можна було одним словом визначити поняття вільного уряду, то цим словом було б „співпраця".

● **Сенатор Джозеф Мек Карті** не погодився промовляти через радіо й телевізію Нешенел Бродкастінґ Корпорейшен, яка пропонувала йому говорити впродовж 15 хвилин у вівторок 24 листопада. Мек Карті заявив, що він за такий короткий час не зможе відповісти на закиди бувшого президента Трумана, який промовляв впродовж півгодини.

● **Полковник Б. Б. Голлі**, виступивши на форумі Клюбу Огородників в Америці заявив, що такі великі міста ЗДА як Ню Йорк, Шикаґо та інші, стоять перед загрозою браку води. Управи тих мільйонових міст мусять подумати над тим, як знайти нові джерела води до пиття, бо населення в ЗДА зростає по 3,000,000 осіб кожного року, а запаси води „дуже обмежені."

● **В Ню Йорку** побудують Колізей, який коштуватиме 20 мільйонів долярів. Будова має бути скінчена 1956 року. Її ще не можуть почати через те, що власники домів, які мають бути розібрані, хоч програли відклик в Апеляційному Суді, але ще мають право відкликатися до Найвищого Суду ЗДА в Вашинґтоні.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ДО РЕЛІГІЙНОЇ ТОЛЕРАНЦІЇ

Єпископ Вільям С. Мартин з Даллас, Тексас, голова Крайової Ради Церков Христа в З'єдинених Державах, аплявдує президентові Айзенгаверові після його виступу на зібранні Ради у Вашинґтоні. Президент Айзенгавер в своїй промові зокрема підкреслив потребу „наголошувати співпрацю та зменшувати розбіжності в релігійному житті Америки."

Самою зброєю не можна осягнути миру — твердить президент

Вашингтон. — Президент Айзенгавер, убраний в академічний стрій з приводу надання йому почесного докторату Католицького університету, заявив, що самою зброєю не можна осягнути дійсного замирення в світі. „Всі ті люди, сказав президент, які шукають миру тільки при допомозі зброї й сили, приречені загинути в аґонії на побоєвищах." Айзенгавер твердив, що для дійсного замирення в світі потрібне ще й розуміння аспірацій всіх народів. Президент промовляв на зборах Католицького університету з приводу святкування 50-річчя Крайового Католицького Виховного Товариства, в рямках якого університет подав президентові почесний докторат за його службу на становищі командянта союзних сил в Европі, за його безбоязну боротьбу проти комунізму і за те, що він, як визначний громадянин цієї країни, в приватному і публічному житті з повагою ставився до релігії, якій признає важливу ролю в збереженні американських інституцій.

ЗДА знову просять Канаду дозволити Ґузенкові свідчити перед Конґресовою комісією

Вашинґтон. — Державний департамент знову звернувся через канадійську амбасаду в ЗДА до уряду Канади з просьбою дозволити Ігорові Ґузенкові бути свідком перед Сенатською Підкомісією Внутрішньої Безпеки. Попередню просьбу американського уряду Канада відкинула, пояснюючи це тим, що Ґузенко сказав все про шпигунську аферу перед Канадійською Королівською Комісією. Ігор Ґузенко, бувший шифрувальник совєтської амбасади, викрив був совєтську шпигунську сітку в Канаді і ЗДА. Канадійський міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон заявив, що Канада знову відкине просьбу ЗДА в справі свідчення Ґузенка, хіба що ця просьба містить якісь нові дані в цій справі. Шеф інформаційного відділу державного департаменту Генрі Сайдем заявив, що ця друга просьба до канадійського уряду — це урядове прохання державного департаменту, повторене вже другий раз, свідчить про те, що цю справу вважають за дуже важливу.

● **Генеральний прокуратор** Герберт Бравнел назвав ще одного запідозреного в шпигунстві на користь Совєтів — а саме відомого в Нюарку дентиста — д-ра Абрагама Волфсона. Волфсон був одружений з сестрою Вайтової жінки, і Вайт перед смертю зробив його виконавцем свого заповіту. Волфсон помер 1952 року.

Вбивники Ґрінліза згинуть 18 грудня в газовій камері

Кензас Ситі, Місс. — Суд присяжних, що складався з самих чоловіків, засудив на смертну кару вбивників 6-річного сина мільйонера Боббі Ґрінліза — Карла Остина Голла і Бонні Бравн Геді. Суддя Алберт Б. Ріверс визначив 18 грудня на день екзекуції, коли обоє вбивників згинуть у газовій камері в місті Джефферсон стейту Мізурі. 41-річна Геді і 34-річний Голл прийняли вирок без найменшого зворушення. Суддя, перемагаючи хвилювання, заявив злочинцям: „Ви чули рекомендацію жюрі про смертний засуд. Мій обов'язок прийняти цю рекомендацію". Після цього суддя повідомив засуджених, що згідно з його розпорядженням їх перевезуть до тюрми в Джефферсоні, де 18 грудня буде виконана смертна кара. Провина Голла й Геді вже була стверджена раніше, а жюрі лише мало вирішити, чи злочинцям визначити кару досмертної в'язниці, чи кару смерти. Хоч провина Голла більша від провини Геді, закон визначає однакову кару для всіх, хто „допомагає, намовляє або дораджує у подібному злочині".

Три балканські держави підписали військовий пакт

Београд, Юґославія. — Військові представники Греції, Туреччини й Юґославії підписали договір про взаємне зобов'язання військової допомоги на випадок аґресії збоку якоїсь іншої держави. Наради цих представників провадились в Београді від 10 листопада і закінчились 19 листопада. Тексту договору, очевидно, не проголошено, бо його мають щойно затвердити генеральні штаби і після того уряди трьох зазначених держав. Однак нема сумніву, що затвердження договору не зустріне перешкод. Невідомо, чи обов'язок взаємної військової допомоги в обороні перед чужою аґресією має автоматичний характер, як взагалі окреслено дефеніцію аґресії і в яких випадках члени того договору зобов'язані спільно один одного боронити. Все ж, з уваги на існуюче юґославсько-італійське напруження конференція військових представників трьох балканських держав увінчалась більшим успіхом, як можна було сподіватися, — твердить власний кореспондент „Ню Йорк Таймс" в Београді. У зв'язку з італійсько-юґославським напруженням конференція обмежилась до справ Балканів і не заторкувала широкої проблеми оборони всього европейського півдня.

У Трієсті знову демонстрації

Трієст. — Кількасот безробітних влаштували демонстрацію на вулицях Трієсту і повибивали вікна та понищили меблі в альянтському бюрі праці. Потім вони демонстрували перед маґістратом, що знаходиться в італійських руках, при чому кільканадцять провідників вдерлися до середини. Їх арештували, але незабаром випустили. Після того, як італійський посадник міста, Джіянні Бартолі, наказав видати безробітним 300 безплатних обідів, демонстранти розійшлися. Безробіття зросло в Трієсті з моментом, як 7,000 альянтських вояків, що перебувають в зоні „А", почали готуватись до виїзду. Тоді звільнено понад 1,000 робітників, які працювали при альянтській залозі. Італійський уряд висловив готовість заопікуватися цими безробітними.

Три комуністичні вояки в Кореї втекли до альянтів

Панмунджом. — Три комуністичні вояки, переслідувані військовою жандармерією, перебігли здемобілізовану зону в Панмунджомі і піддалися альянтам, прохаючи азилю. Тому, що в здемілітаризованій зоні не вільно нікому ходити у військових уніформах, цим формально були порушені постанови перемир'я. Комуністи зажадали негайно повернути їм цих північно-корейських вояків „для покарання їх", і заявили, що коли альянти цього не зроблять, то тим самим виявлять „ворожий акт". Представник альянтів у військовій комісії для справ перемир'я назвав цю заяву комуністів „дітвацькою" і вияснив, що комуністичних вояків затримано для того, щоб ствердити їх персональні дані й переслухати. — Тим часом у Невтральній Комісії наступив такий розлам між комуністичними й не-комуністичними членами, що її голова, ген. Тімайя, знову відкликав чергове засідання, побоюючись якогось нового зудару, який спонукає поляків і чехів виступити з комісії, або бодай покинути засідання. Тому дальше „переконування" неповоротців стримано. Оприлюднено точні дані з дотеперішніх сесій: переслухано загалом 2,431 полоненого неповоротця, з чого лише 3% погодились на репатріяцію.

● **Канадійський прем'єр** — міністер Луіс Ст. Лоран спростував твердження, нібито „високопоставлені канадійці" перестерігали ЗДА, щоб вони не іменували Вайта директором Міжнародного Монетарного Фонду.

Редактор „Русского Голосу" Б. Скляр таки буде депортований

Вашинґтон. — Редактор видаваного в Ню Йорку російською мовою комуністичного „Русского Голосу", Борис Скляр, таки буде депортований із ЗДА, бо Апеляційний Відділ Імміґраційного Уряду в Вашинґтоні відкинув його відклик проти примусової депортації, до якої присудив Скляра Імміґраційний і Натуралізаційний Уряд у Ню Йорку. Апеляцію Скляра відкинено тому, що він був довгорічним активним членом комуністичної партії. Одночасно відкинено відклик і Лія Фейнштейна, якого обвинувачують у зв'язках з комуністичною партією впродовж 20 років. Скляр має 68 років, народжений у Пінську, до ЗДА прибув 1913 р., арештований 21 вересня ц. р. і сидить у тюрмі на острові Елліс. Фейнштейн має 40 років, до ЗДА прибув 1946 р. з Москви, фальшиво подавши, що народився в Ню Йорку 1913 р. Державний департамент ствердив, що він народився в Женеві, в Швайцарії.

ВБИВНИКИ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ

Карл Остин Голл і його спільничка Бонні БравнГіді, які схопили і жорстоко вбили 6-літнього Бобба Ґрінліза, сина заможного продавця автомобілів, виходять під ескортою та закуті в кайдани зі суду після того, як лава присяглих виміряла їм кару смерти в газовій камері. Злочинці, які після вбивства дитини вимогли від її родичів ще 600,000 долярів окупу, мають вмерти 18-го грудня. Їх страшний злочин був до глибини обурив публічну опінію не тільки в цій країні, але й закордоном.

ВИШИНСЬКИЙ НАКИДАЄТЬСЯ НА КОНФЕРЕНЦІЮ „ТРІЙКИ" НА БЕРМУДАХ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Андрей Вишинський, совєтський делеґат в Об'єднаних Націях, висипав в Політичній Комісії Генеральної Асамблеї ОН цілий мішок давніх совєтських скарг і обвинувачень проти З'єдинених Держав. Головною ноткою в його промові було твердження, що конференція представників трьох західніх великодержав, що відбудеться на Бермудах в днях 2-4 грудня ц. р., доведе до ще більшого напруження в міжнародній політиці. Він повторив знову совєтську вимогу, щоб усі такі розмови над вирішуванням міжнародніх проблем провадилися спільно з Совєтами і червоним Китаєм. Вишинський твердив, що „чимраз виразніша депресія" в З'єдинених Державах спонукує американських лідерів оминути „кризу" збільшенням воєнного зброєння, але „це їм не вдасться". Водночас Вишинський повторив точнісінько ті самі свої пропозиції, що їх зголошував вже безліч разів в давніших виступах: „беззастережна заборона" атомової зброї, але без вимаганої Заходом контролі такої заборони, редукція збройних сил на одну третину, очевидно теж без вимаганої Заходом контролі, заборона будувати заморські бази, пропаґувати „нову світову війну" і т. д. Передбачаючи закиди опонентів, Вишинський признав, що ці його твердження це — „старий товар", але, мовляв, він не зацікавлений у щораз нових політичних формулах, як та фабрика капелюхів у щораз нових моделях. Він кількакротно повертав до „кризи" в американському господарстві, твердячи, що в англійсько - американських господарських взаєминах „зле йде до гіршого". Він намагався переконати приявних, що „ознаки кризи" в Америці є причиною того, що Америка „зброїться до війни" і з тої причини веде „воєнну пропаґанду", але нікого не переконав. Найкраще засвідчила ця промова представника Греції Кіроуса, який у дебаті ствердив, що найкращим засобом зменшити міжнародну напругу було б стриматись від повторювання старих пропаґандивних промов. Вишинський дістав нагоду для свого виступу у зв'язку з відкриттям дискусії над його власним внеском, щоб на порядок дня Генеральної Асамблеї поставити точку „Засоби для відвернення небезпеки нової світової війни і для редукції напруження в міжнародних взаєминах".

Японці дуже раді з промови Ніксона

Токіо. — Промова віцепрезидента Ніксона, в якій він признав, що ЗДА зробили помилку у відношенні до Японії в 1946 році, викликала якнайкраще враження в японському народі, — повідомляють американські кореспонденти. Цією помилкою була подиктована американцями загальна демобілізація й обеззброєння японської армії і фльоти та вставлення до нової конституції заборони вдержувати реґулярну армію й „інший воєнний потенціял". Ніксон признав, що Америка „фальшиво зрозуміла інтенції совєтських лідерів". Ніксон, піддержавши японську течію, що хоче відбудови власної збройної сили, не сказав, проте, нічого, чи і в якій мірі спричиняться до цього фінансово американці. Тому існує острах, що ліва опозиція серед японців проти відбудови армії використає цю нагоду для застрашування японців, що відбудова армії доведе Японію до фінансового банкрутства і втягне її до нової, катастрофальної для неї війни.

Моссадек боїться, що його вб'ють у в'язниці

Тегеран. — Колишній прем'єр Могаммед Моссадек, що відповідає за державну зраду перед надзвичайним військовим судом, заявив перед останнім засіданням суду, що йому загрожує у в'язниці небезпека. Ця небезпека походить, мовляв, від релігійних фанатиків, яких підбурила промова прокуратора, що назвав Моссадека „поганим мусульманином". Він просив дозволу вияснити всі справи, які можуть витворювати дальший погляд на його особу. Генерал Моґбелі, голова суду, запевнив Моссадека, що йому дадуть слово. Взагалі відношення суду до Моссадека зм'якшено і бувшого прем'єра вперше названо „його екселенцією д-ром Моггамедом Моссадеком". Сталося це на інтервенцію шаха.

Англійський парлямент попрощався з королевою перед її виїздом

Лондон. — В англійському парляменті відбулося традиційне урочисте прощання з королевою Єлисаветою II, яка виїздить в понеділок до Австралії і Нової Зеляндії. Парлямент вистосував до королеви окреме звернення, бажаючи їй „щасливої подорожі і веселого повороту." Речники парляменту були три його найстарші члени: прем'єр міністрів Винстон Черчил, консерватист і два лейбуристські посли, які в 12 році свого життя розпочали самостійний життєвий шлях від праці в копальнях. Промовці підкреслювали політичне значення цієї подорожі Єлисавети II, яка затіснить взаємини між різними членами британської імперії. Говорилося при цьому особливо про льояльність Австралії. Водночас прийнято закон, що змінює реґенційні права: замість княжни Марґарети, реґентом, на випадок смерти або нездібности Єлисавети виконувати королівські обов'язки, стає її чоловік князь Единбурґу.

В СВІТІ

● **Америка передасть Чіянґ Кай-шекові** на Формозі 2 воєнні кораблі-нищильники. Заявивши це шеф морських операцій, адмірал Карні, зазначив, що китайці просять більше кораблів, але самі американці мають їх для себе замало. Він висловився дуже похвально про кращий вишкіл і взагалі вояцький стан націоналістично-китайської армії. Японці, мовляв, повинні власними силами поставити свою армію.

● **Французькі міністри** виїздять в дні 2 листопада на Бермуди на зустріч із делеґатами Америки й Англії. Від Франції виїздить прем'єр Ляніель, міністер закордонних справ Бідо і штаб фахівців дорадників.

● **38 держав**, що мають своїх акредитованих представників при Ватикані, висловили своє співчуття Папі Пієві XII, з приводу переслідування Католицької Церкви у Польщі. Зокрема в їх зверненні говорилось про інтернування кардинала Вишинського. Офіціоз Ватикану пише, що невідомо, де знаходиться Вишинський, у Польщі, чи він депортований куди інде.

● **„Літаючі тарілки"** появилися над південною Англією. Вся англійська преса повна сенсацій на їхню тему. Англійське міністерство летунства видало комунікат, що це були мабуть метереологічні обсерваційні бальони.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ДОКТРИНА ДОЛЛЕСА"

Думки державного секретаря Джана Фостера Доллеса в справах американської закордонної політики, які він висловив у своїй промові на конвенції Конґресу Індустріяльних Організацій в Клівленді минулої середи, 18-го листопада, деякі американські газети визначили, як нову політичну „доктрину Доллеса", ставлячи її поруч і надаючи їй такого самого історичного значення, як мали досі „доктрина Монро", „доктрина Стимсона" та „доктрина Трумана". В чому суть „доктрини Доллеса"? Коротко її можна з'ясувати так:

З'єдинені Держави в жадному разі не повинні визнати і поступати так, що могло б виглядати на апробату комуно-російських завоювань та створеного внаслідок тих завоювань теперішнього політичного стану. З'єдинені Держави Америки ніколи не погодяться зі станом, базованим на поневоленні та завоюваннях, і зокрема ніколи не зроблять того, що „могло б виглядати на моральну апробату влади Кремля над 15-ма колись вільними націями і не будуть торгуватись з їхніми гнобителями, що потверджувало б їхнє поневолення" — твердив дослівно державний секретар. Що більше, Доллес, стверджуючи важливість американської солідарности й єдности з західніми союзниками в міжнародній політиці, рівночасно пригадав, що „ми були першою колонією, яка здобула незалежність" і тому „ми не дали непідписаного чека жадній з колоніяльних держав".

Це принцип „доктрини Доллеса", що, властиво, є тільки потвердженням ідеалів і засад американського світогляду, виявленого в Декляряції Незалежности, Конституції та Хартії Прав, з застосуванням тих ідеалів в теперішніх міжнародних відносинах і американській міжнародній політиці. Але цю свою доктрину, маючи на увазі сучасне положення та актуальні політичні проблеми, Доллес доповнив ще такими засадами: американська політика повинна кидати головне світло на благодать волі та незалежности і заохочувати цим всі поневолені народи до змагань за їх здобуття. Проте, Америка не думає інспірувати будь-які прояви насильства та заохочувати поневолені народи до передчасних повстань, бо цього властне могли б собі бажати часом гнобителі, щоб цим виправдувати свою політику терору і народовбивства. Маючи на думці колоніялізм, державний секретар з'ясував, що коли американська політика „часом виявляє здержливість" в його поборюванні, то „робить це з оправданих побоювань, що передчасна акція могла б на ділі замість назалежности принести неволю, гіршу від теперішньої залежности". При цьому державний секретар міг мати на думці тільки використовувані тепер большевизмом націоналістичні настрої азійських та інших колоніяльних народів, які, бажаючи звільнитись з колоніяльної залежности від деяких західніх держав, готові попасти в ще гіршу комуно-російську неволю.

В основному „доктрину Доллеса" можна вважати тільки новою дефініцією та новим з'ясуванням „визвольної політики" уряду президента Айзенгавера, яка не обмежується тільки до передбаченої „доктриною Трумана" оборони західнього світу від дальшої комуністичної агресії та завоювань, але й не визнає дотеперішніх завоювань та змагає до привернення волі й незалежности всім народам. Все ж таки, ця „доктрина Доллеса" не рекомендує ні війни, ні „передчасних революцій", а натомість кладе на першому місці „мирні визвольні змагання" і готова договорюватись з Москвою в тій справі, отже в справі волі, а не закріплення встановленої вже Москвою неволі.

Очевидно, що так з'ясована „доктрина Доллеса" вимагає ще багато вияснень та насуває багато всіляких питань. Вона бо в основі визнає можливість еволюційних змін на терені теперішньої совєтської імперії, в що важко повірити усім тим, хто знає суть большевизму і російського імперіялізму. Все ж таки „доктрина Доллеса" становить, в порівнянні з „доктриною Трумана", дальший крок в американській міжнародній політиці, зроблений в правильному напрямку. Це дасть нову надію й поневоленим народам, зокрема надію не так на еволюційні зміни рабовласницької совєтської системи та російського імперіялізму, як радше на еволюцію американської закордонної політики, не тільки в зробленому Доллесом напрямі моральної підтримки, але й активної американської допомоги у визвольних змаганнях поневолених народів.

РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ ПІД СОВЄТАМИ

У серпневому числі „Вісника Академії Наук УРСР" подано бібліографію нових видань Української Академії Наук, чи як її тепер називають Академії Наук УРСР. Із 18 наукових праць, що недавно вийшли в світ під маркою Академії Наук УРСР, є тільки дві книги українською мовою: 1) О. П. Черниш — Володимирівська палеолітична стоянка. Матеріяли про наслідки вивчення Володимирівської палеолітичної стоянки, і 2) О. А. Коршиков — Визначник прісноводних водоростей Української УРСР. Решту — 16 наукових праць — надруковано російською мовою. Більшість із них на теми технічних та природничих наук. Але чому Коршиков написав свою працю українською мовою, а П. М. Підоплічко російською (М. П. Пидопличко — Грибная флора грубых кормов)? Чому така інституція, як Ботанічний сад Української РСР, видав збірник своїх своїх праць російською мовою („Акклиматизация растений")? Чому такі україністичні праці як, напр., „Краткие сообщения Института археологии" з доповідями і статтями Єфименка, Шовкопляса, Довженка, Смішка, Богусевича, Даниленка, Підоплічки, Славіна та інших також надруковані російською мовою? Чому Академія Наук УРСР видає „Украинский математический журнал", „Украинский химический журнал" та інші російською мовою? Чому Академія Наук Української РСР не видає ні одного журналу з ділянки історії, літератури, мови, філології?

На всі ці питання одна відповідь: тому що червона Москва послідовно і неухильно йде до однієї мети — цілковитого знищення української культури і української мови. І ще кілька років мине, і большевики проголосять смертний присуд над українською мовою. Московські русифікатори повторяють гасло Валуєва: „Никакого украинского языка не было, нет и быть не может!"

Одночасно з русифікацією української інтеліґенції провадиться шалена кампанія русифікації українського селянства — основи української нації. І тому не диво, що в списку популярних брошур із сільського господарства, що їх подає „Вісник", половина назв російською мовою. Виходить, що інтеліґенція зрусифікована вже на 88 відсотків, а селянство тільки на 50 відсотків. Але московські окупанти жорстоко помиляються в своїх підрахунках. Прийде час, коли всі ті Підоплічки, Даниленки, Довженки, що їх тепер примушують писати російською мовою, скажуть рідною українською мовою: „Геть московських окупантів з України!"

Проф. І. Мірчук

ДВА НАУКОВІ З'ЇЗДИ

В місяці жовтні ц. р. відбулися в Мюнхені два наукові З'їзди, які були присвячені проблематиці Сходу Европи і посередньо чи безпосередньо мали відношення до української дійсности. 2-го і 3-го цього ж місяця відбулися загальні збори німецького Товариства для дослідження Східньої Европи, на які з'їхалось коло 200 фахівців з різних частин Німеччини, щоб вислухати доповіді і перевести дискусію на деякі точно означені теми. Тому, що уряд Союзної Німецької Республіки ще не може вести власної закордонної, зокрема східньої, політики, він переклав це завдання на наукові кола, обов'язком яких є підготовити ґрунт для пізніших потягнень в рамцях дипломатичних стосунків. Для цієї цілі твориться цілий ряд інституцій у Мюнхені, Берліні, Гамбурґу, Кілю та Ґеттінґені, організуються осередки праці, скликаються з'їзди для дослідження історії та сучасного стану актуальних питань Сходу Европи. На всіх цих імпрезах говориться тільки про минуле та теперішнє, а прийдешнє залишається цілковито на боці.

Такий характер мала зустріч членів названого Товариства, на першому засіданні якого обговорювано тему „Нація і національність під час першої світової війни". Головним доповідачем був професор університету в Мюнстері, Конце, який подав досить докладний образ розвитку польського питання від стадії поневоленої нації аж до власної державности. При цій нагоді він висловив думку, що в моменті вибуху першої світової війни тільки два народи в межах царської імперії виявляли глибоке почуття самосвідомости і сильне прямування до власної держави, а саме поляки і фінни. Інші етнічні групи не були ще повновартними історичними народами чи націями, бо їм бракувало власної державницької традиції, яка мала б коріння у широких масах населення. До дискусії зголосилося 9 промовців, але перший забрав слово д-р фон Менде, бувший професор Берлінського університету, який у спокійній, але рішучій формі спростовував погляди попереднього доповідача, покликаючись при цьому на приклад українців, білорусів та грузинів. Правда, поляки мали свою державність на протязі довгих століть, а саме від X до кінця XVIII стор., тоді як в українців були довгі перерви у їхньому державному житті. Але подібне явище можемо ствердити у чехів, які теж не мали власної держави від XVII до XX стор., хоч ніхто не може заперечити факту, що чехи це історична нація. Так само в українців жили, жевріли ці історичні традиції, може придушені, для чужого ока непомітні, але вони виявили свою силу в національному здвизі після розпаду царської імперії.

Економічна секція займалася питанням „Господарських відносин та господарської інтеґрації в межах східнього бльоку". Соціологічна секція поставила в центрі своїх нарад „Зміни соціяльної структури в совєтському світі". Тут треба згадати виступ проф. Фіндейзена з Авґсбурґу, дійсного члена УВАН, який не в безпосередньому зв'язку з темою переніс початки самобутности та окремішности української нації до часів неоліту, йдучи слідами нашого археолога Щербаківського, що у деяких учасників викликало сильне здивування.

В межах короткого реферату не можна дати детального перегляду всіх порушених тем і тому затримаюсь коротко на двох доповідях, що мали ширші рамці, а саме проф. Кошмідера про „Російський церковний спів в минулому та сучасному" і проф. Коха про „Совєтську державу та Східню Церкву в роках 1943 — 1953". Кошмідер дав короткий огляд розвитку російської церковної музики, починаючи від XII стор., від перенесення з Візантії зразків, т. зв. „німків" аж до початків нашого сторіччя. Доповідач показував присутнім на екрані, як виглядали ці перші ноти, а хор рівночасно демонстрував спів. При чому доповідач обмежився виключно до російських композиторів, залишаючи цілковито українську музику на боці, а коли згадав Бортнянського, що бувши диригентом придворної царської капелі, зробив свій вклад також у російську музичну культуру, то виразно підкреслив, що Бортнянський — українець з Чернігова. Цікавим моментом у цій доповіді був акт, що прелеґент-євангелик говорив про російську церковну, себто православну музику, а ілюстрував її і віддавав ці пісні, як „Іже херувими", „Яко да царя", „Отче наш", „Вірую" і т. д. католицький єзуїтський хор з монастиря в Пулляху біля Мюнхену. І мимоволі приходить на гадку, чому наші громадські кола, а в першу чергу духовенство, не зуміли зацікавити довколишній світ церковною музикою, але в українських шатах.

Проф. Кох, тепер директор Східньо-европейського Інституту в Мюнхені і професор в тутешньому університеті, представив історію офіційної московської церкви за останнє десятиліття, від 1943 до 1953 року. Спираючись на дуже докладний джерельний матеріял, референт представив імперіялістичні змагання Москви, як „3-го Риму", щоб стати осередком на період православного, а пізніше цілого християнського світу. Православна Москва хоче виповнити заповіт монаха Філофея, що два перші Рими втратили своє значення, а четвертого вже не буде, — посланіє, яке впродовж сотні років було провідною ідеєю, не тільки церковної, але й світської політики російського народу. Інакше не можна собі пояснити психологічних мотивів цієї дивної синтези, конкордату між верхівкою віруючої церкви і державою, яка засадничо усяку віру, релігію заперечувала, а її жерців та вірних переслідувала нещадно десятки років, і навіть тепер своїх принципових позицій в релігійних справах не здала. Що большевики пішли на цю концепцію, це річ самозрозуміла. Вони це зробили не тільки під тиском реальної дійсности, себто тодішньої мілітарної ситуації, щоби з'єднати собі симпатії альянтів, притягнути для оборони батьківщини найширші кола населення і т. д., але рішилися на цей крок під аспектом своїх імперіялістичних плянів захоплення цілого світу, не тільки при помочі III Інтернаціоналу і світової революції, але також при помочі III Риму, себто вселенної (в цьому випадку православної) церкви.

Цілком інакше представляється тематика на Науковій Конференції НТШ, що відбулася у Мюнхені в днях 11 і 12 жовтня ц. р. Коли на попередньому з'їзді вже сама назва установи обмежує засяг її заінтересувань, а окрім цього Конференцію присвячується ще вужчій проблематиці, то на українській зустрічі панувала повна свобода широкого степу. Вже титули викладів на святочному відкритті дали нам картину різноманітности заінтересувань наших науковців. І так, проф. Мірчук реферував про „Історично-ідеологічні основи теорії III Риму", ректор УТГІ, проф. Савицький взяв собі за тему „Аґрофізичний аерокомплекс Схід.-Захід. України", проф. Кох почав свою незвичайно цікаву доповідь від „Цвітки дрібної" Шашкевича, проф. Василів дуже живо, хоч у загальних межах, представив „Основи майбутнього економічного устрою України в світлі економічної еволюції капіталістичного суспільства за останніх 100 років" і нарешті проф. Кубійович накреслив „Наукову проблематику Енциклопедії Українознавства т. II".

Проф. Кох, напр., підхопив дуже цікаве питання, як представляється в очах чужинця зріст національної свідомости у творах української лірики „Цвітка дрібная" Шашкевича. Цей перший вираз національної свідомости, виступає несміливо на світову арену зі страхом перед суворою дійсністю, що може спричинитися до її загибелі. Одначе, ця національна свідомість росте, набирає щораз більшої сили в поезіях Шевченка, Куліша, Лесі Українки, Купчинського, щоб врешті стати чинником, який зуміє притягати визначні одиниці з чужої культурної сфери, як Юрія Клена та Максима Рильського. Доповідач ілюстрував свої висновки власними перекладами на німецьку мову (в цій мові був виголошений цілий реферат), які безперечно є найкращими зразками перекладної літератури взагалі.

У гуманістично-правничій секції треба відмітити доповідь проф. Борщака: „Переяславський договір і Франція", в якій автор подав цілком нові факти про цю історичну подію. Д-р Іваницький дав методологічно дуже добре побудовану доповідь про „Правне определіння Переяславського договору"; чи він зможе свої твердження закріпити відповідним історичним матеріялом, покаже цілість його праці, що незабаром має вийти друком. До цієї епохи відносився теж реферат професора Крупницького: „Богдан Хмельницький і його діяльність в аспекті політичного реалізму". Багатющий матеріял з культурного життя княжої України дала проф. Василенко-Полонська у своїй доповіді про „Київську добу і Захід". Мґр. Ільницький представив на підставі багатого, хоч і неповного матеріялу „Дипломатичну боротьбу за Карпатську Україну в рр. 1938-39 між Німеччиною, Мадярщиною, ЧСР, Польщею, Італією та Румунією". Д-р Е. Смалько цікаво й уважливо підійшла до питання української еміґрації під психологічним і соціологічним аспектом. Проблема для нас дуже важлива, але й нелегка з огляду на безмежність джерельного матеріялу, і тому треба молодій дослідниці, що працює під проводом проф. Коха, побажати сил і часу для її повного охоплення. До цієї секції належав теж реферат проф. Кубійовича про сучасну „Демографічну структуру українців у Німеччині", відомого дослідника на цьому полі; тільки кінцеві міркування його про становище нашої еміґрації в Европі мали надто песимістичний характер. На окрему увагу заслуговують висновки проф. Кульчицького про психологічне формування людини, доц. Янова про психологічну концепцію народности, доц. Ребета про Україну в сучасній концепції Заходу і Сходу, реферати професорів Глобенка, Юрченка, Ващенка, Бойка і ін. Не згадую доповідей з точних наук і економіки, про які мені з браку фахової освіти в даних ділянках не приходиться писати. На закінчення хочу ще піднести заслуги д-ра Янова, який своїм організаційним хистом та працею спричинився у великій мірі до повного успіху цієї конференції.

ДВІ ФОРМИ ІНФОРМАЦІЇ

Московський журнал „Новое Время", що, крім російської, друкується ще вісьмома европейськими мовами, 10 жовтня надрукував замітку „Американська влада боїться правди про Совєтський Союз". Журнал обвинувачує американський уряд в забороні поширювати серед населення ЗДА совєтські журнали в тому числі й „Новое Время".

31 жовтня „Ню Йорк Таймс" подав інформацію про те, що „совєтський уряд вирішив заборонити на наступний рік експорт всіх головних часописів і журналів, друкованих в неросійських районах Совєтського Союзу". Більше як п'ятдесят публікацій, що до цього часу потрапляли за межі СССР, в 1954 році вже не доходитимуть в ЗДА. Публікації п'ятнадцяти конституційних республік з усіх шістнадцяти, зазначає часопис, не досягатимуть зовнішнього світу. В 1954 році будуть експортуватися лише російські часописи. „Ню Йорк Таймс" окремо зазначає, що серед заборонених часописів особливо важливим є „Правда України" і „Заря Востока", орган компартії Грузії. Обидва часописи друкуються російською мовою. Західні кореспонденти в Москві черпали з них інформації про чистки в Україні і Грузії. Це було в період після смерти Сталіна, коли, як пізніше стало відомим, Берія, спираючись на неросійське населення СССР, хотів захопити владу. Відразу після арештування Берії совєтська цензура заборонила західнім кореспондентам пересилати інформації, які вони брали з російських часописів національних республік. Світові аґенції далі вже подавали інформації про чистки в національних республіках, користуючись в Лондоні і Берліні передачами московського радіо.

Московська диктатура затикає тепер всі щілини, які витворилися були після смерти Сталіна і які дали можливість західньому світові глибше заглянути за залізну заслону. Заборона на наступний рік експортувати часописи неросійських республік свідчить про те, з яким острахом Москва заховує від вільного світу правду про так звану сталінську дружбу народів в СССР. Після цього український народ за залізною заслоною перебуватиме в стані найбільшої ізоляції від зовнішнього світу, і злочини, що їх доконуватиме московська диктатура в Україні, будуть заховані від світу.

„Новое Время" пише, що „американська влада, проводячи політику холодної війни, прагне не допустити в ЗДА правду про мирну політику Совєтського Союзу . . ." Не СССР, а ЗДА, твердить журнал, створює залізну заслону між народами.

Часописи і журнали, перечислені як заборонені в ЗДА, можна дістати в Ню Йорку у вільному продажу. Журнал „Новое Время" навіть доставляється з Москви летунською поштою. Ці всі часописи переповнені найбезсоромнішими наклепами на „американських капіталістів" і на провідних американських політиків. Вашинґтонські кореспонденти московських часописів пересилають такі ж наклепницькі статті.

Єдиний американський часопис „Америка" в російській мові, який по війні друкувалось для населення СССР, взагалі не зачіпав і не критикував совєтської системи. Він лише інформував про життя ЗДА. Поширення цього часопису в СССР Москва унеможливила. Мовляв, совєтське населення не бажає читати підкупної буржуазної преси. В СССР, до речі, не поширюється і комуністична преса, що друкується у вільному світі і що дотримується московських директив. В пропаґандивних статтях, скерованих проти ЗДА, московська преса широко цитує американську пресу, але так цитує текст і так його коментує, що від правди не залишається нічого. Совєтський читач, який не має можливости читати західньої преси, живе в сфері фальшивих уявлень і розумінь. Окремі вислови якогось часопису московська пропаґанда представляє йому як опінію і думку американського уряду.

Майже в той самий час у Москві і Ню Йорку опубліковано взаємні обвинувачення про заборону і обмеження обміну пресою. Ставлення до цього обміну дійсно підтверджує теорію московської пропаґанди про поділ світу на два ворожих табори, про боротьбу, яка приведе до знищення одного з таборів. Москва „не має сумніву", що переможе комуністичний табір. В ім'я цієї перемоги вона приховує власну страшну правду і обвинувачує західній світ, який, крім брехливої пропаґанди, хоче бачити й дійсну правду. (Л Л)

Дмитро Галичин, Екз. Заст. Гол. УКК

В ПОХОДІ ДО МЕТИ

Звіт з діяльности Українського Конґресового Комітету виголошений на річних нарадах Крайової Ради УКК 10-го жовтня 1953 в Ню Йорку

(6)

Національні річниці

Свою загальнонаціональну працю на місцях УКК, через свої відділи, зосереджував у великій мірі на святкуванні національних річниць та імпрез, що мали виховне значення не тільки для українського загалу, але робили добру інформаційно-пропаґандивну прислугу й українській справі серед американців. УККомітет проголосив і поступово переводить в життя збірне святкування по громадах, звичайно під проводом або протекторатом відділів УКК, таких загальнаціональних річниць, як Листопадовий Зрив, Свято Державности, про що вже була згадка, та Шевченківські роковини. В 1952 році УККомітет був обняв протекторат над загальним святкуванням 10-тої річниці створення й боротьби Української Повстанської Армії, а в цьому році над відміченням імпрезами для вшанування пам'яти жертв з 20-тих роковин зорганізованого Москвою голоду в Україні. В минулому році з відносно малим відгуком пройшло протеґоване УККомітетом святкування 110-ої річниці з дня народження та 40-ої річниці з дня смерти славного українського композитора Миколи Лисенка. До найбільш масових і найбільш вдалих імпрез, що їх переводив УКК, треба зарахувати святкування 35-ої річниці Державности України та відзначення 20-их роковин голоду в Україні. Загальний перебіг цих святкувань і маніфестацій та їх відгомін в американських колах відомий з преси.

Культура, наука, виховання

Культура, наука й виховання — це нові ділянки, що були доручені УККомітетові останнім Конґресом. Щоб вдовольнити цим новим і великим вимогам, УККомітет робив заходи для створення окремих тіл, які розподілили б між собою функції та вели відповідну акцію в поодиноких галузях. Пляновано створити три окремі Ради: Культурну, Шкільну і Виховну.

Негайно після Конґресу створено окрему комісію, яка мала перевести відповідну підготову до створення Культурної Ради. Згадана комісія мала кілька засідань, її члени розподілили між собою функції, але до створення Ради Української Культури досі ще не дійшло. Насамперед відійшов з комісії представник УВАН. На його місце мав бути призначений інший, але він вже не взяв участи ані в одних нарадах, а між іншими членами комісії було стільки розбіжностей в поглядах і думках щодо створення такої Ради, що з того пляну, щонайменше тимчасово, зрезиґновано.

Більше успіху було з Шкільною Радою. Після кількох вступних нарад і розмов, у березні цього року відбувся Педагогічний З'їзд, у висліді якого й створено Шкільну Раду з видатніших наших учителів і педагогів. Правда, й тут натрапляється на деякі труднощі, але Шкільна Рада вже є доконаним фактом і в звітовому часі вона виконала досить помітну роботу. З кінцем минулого шкільного року нав'язано зв'язок з 23 курсами українознавства, які видали коло 1,000 свідоцтв вже на друках Шкільної Ради. Переведено візитацію деяких курсів, надруковано 3,000 примірників другої частини „Граматичних вправ" для шкільної молоді Б. Романенчука, прийнято до друку Хрестоматію проф. Лева, поведено переговори з проф. Кулицьким для підготови великої географічної мапи України, поведено переговори з парафіяльними школами та наладнано відповідну співпрацю і т. п.

В дальшому, при співпраці УКК, доведено до створення Союзу Українських Студентських Організацій Америки, який перебрав на себе ініціятиву створення Стипендійного Фонду. УККомітет перебрав протекторат над Капелею Бандуристів та її новим концертовим турне по Америці й Канаді, відбув низку нарад для виявлення можливостей поширення українських катедр при американських університетах, видав для Відділів УКК відповідні інструкції в справі доповнення місцевих бібліотек українськими книжками.

Господарські й соціяльні справи

П'ятий Конґрес, між низкою інших рішень і доручень для УКК, ухвалив теж постанову про потребу вгляду в господарську ділянку та господарські можливості нашої спільноти, доручаючи створити для тієї мети відповідне тіло. Здійснюючи цю постанову, Рада Директорів створила окрему триособову Комісію та доручила їй повести підготову для створення такого тіла, яке своєю працею охоплювало б: 1) економічно-господарські справи, 2) фінансові питання, 3) робітничі проблеми та 4) справи соціяльного законодавства. Комісія відбула кілька нарад, уточнила свої завдання та сферу своєї діяльности. Після того, в половині квітня ц. р., відбулись в Ню Йорку окремі наради представників заінтересованих організацій і фахівців, у висліді яких створено ширшу Комісію для дальшого розгляду господарсько-соціяльних проблем нашої спільноти та відповідного їх організаційного охоплення. Праця в тому напрямку продовжується.

Крім того, УКК інтересувався організаційними проблемами наших бизнесменів. Пороблено заходи для відновлення Союзу Українських Бизнесменів в Ню Йорку та поведено розмови з представниками Союзу Українських Купців і Промисловців у Филаделфії, у висліді яких рішено скликати на 25-го жовтня ц. р. Установчі Збори для Об'єднання Українських Купців і Промисловців в країні.

Український Народний Фонд

Справу самого Народного Фонду, його перебігу й висліду насвітлює окремий звіт. Я додам лише кілька завваг загального характеру.

Після останнього Конґресу та з уваги на довершену на ньому консолідацію, Кураторія Народного Фонду не була відновлена, а всіми його проблемами займається Екзекутива та Контрольна Комісія УКК. Тому, що Народний Фонд є головною базою нашої діяльности, й тому, що від нього залежить у великій мірі праця поодиноких інших наших установ, збіркам Народного Фонду приділювано максимальну увагу та роблено все можливе, щоб їх збільшити й закріпити. В тому напрямі були пороблені такі заходи:

1) Розіслано понад 50,000 закликів та брошур до читачів нашої преси та до членів наших організацій, головно братсько-запомогових, в справі складання Національного Датку;

2) На ті ж адреси розіслано різдвяно-святочні та новорічні побажання з подібними закликами і з залученням дуже практичного в нашому культурно-виховному житті „Малого Декляматора".

3) Ініційовано й приготовано велику кількість закликів та інших пропаґандивних матеріялів в справі Народного Фонду, що були поступово вміщувані в нашій пресі.

4) З відносно задовільним результатом переведено збіркові акції „Коляди" і „Писанки".

5) Пороблено всі можливі заходи, щоб при допомозі дотеперішніх платників Датку дістати адреси та здобути нових платників.

6) Роблено в наших спроможностях все можливе, щоб спопуляризувати дальше Народний Фонд та зробити його самозрозумілою й невід'ємною частиною нашого громадського життя.

СОВЄТСЬКИЙ ШПИГУН — ПРОФЕСОРОМ АМЕРИКАНСЬКИХ РОЗВІДЧИКІВ?

СЕНСАЦІЙНА АФЕРА, ЩО КОМПРОМІТУЄ РОСІЙСЬКО-ЕМІҐРАТСЬКИЙ „НАЦІОНАЛЬНО - ТРУДОВИЙ СОЮЗ"

Ілюстрований німецький журнал „Дойче Іллюстрірте", Штутґарт, друкує від кількох чисел серію статтей, які виявляють одну з найбільш сензаційних і найбільш таємничих афер совєтського шпиґунства по цьому боці залізної завіси. Сам німецький часопис впевняє, що історію „Ґеорґа Міллера-Ґеорґія Владиміра Хорунжого-Херсонського" (це все одна особа) можна прирівняти хіба до історії атомових шпигунів Розенберґів в Америці чи шпигунства в американських установах радарної оборонної системи. Свої статті „Дойче Іллюстрірте" друкує під заголовком „Твій вбивник живе поруч! — Майстерний шпигун Маленкова — мужем довір'я американців?" Водночас той німецький часопис впевняє, що якийсь „посередник" („Міттельманн) пропонував репортерові „Дойче Іллюснтрірте", авторові тих статтей, 10,000 німецьких марок, коли він знищить свій рукопис і газета не буде тих статтей містити. У чому ж справа?

Ще в 1948 році статочний і шанований сусідами добродій, замешкалий у Франкфурті і відомий, як німецький громадянин Ґеорґ Міллер, — був капітаном червоної армії, при чому Совєти користувались ним для „дипломатичних місій". Він називався тоді Ґеорґій Владімір Хорунжий, але мав теж призвище Херсонський — і мабуть ще багато інших призвищ. Він „утік" з совєтськоїн армії і, здається, зголосився до американської військової влади в Німеччині та почав грати щораз більшу ролю в американській протисовєтській розвідці, будучи весь час на службі Совєтів. Арештовано його 1 вересня 1953 року в його помешканні, після того, як один із підчинених йому аґентів-німців, перестрашений щораз поважнішими шпигунськими завданнями, що їх мав виконувати на доручення „Ґеорґ Міллера", зголосився 15 липня на поліцію в Бравншвінґу і зажадав розмови з прокуратором, перед яким склав зізнання, що кинули похмуре світло на сітку совєтських шпигунів у Західній Німеччині. Доказом величезного значення, що його мало арештування Міллера - Хорунжого для альянтів в Німеччині, може послужити факт, що про те арештування не сказано ніде ні слова, аж поки 23 жовтня ц. р., отже аж 8 тижнів пізніше, появилось коротке офіційне повідомлення від уряду американського високого комісаря в Німеччині.

Міллер-Хорунжий мав своїх аґентів по різних містах всієї Західньої Німеччини і сам теж був відомий скрізь, як „впливовий чоловік", із високими зв'язками серед американців. Грав теж чільну ролю в реакційній російсько-еміґрантській організації „Національно Трудовий Союз (НТС)", званій популярно „солідаристами". Ця остання організація, на чолі якої стоїть д-р Віктор Байдалаков, має у Франкфурті свою головну кватиру. У містечку Бад Гомбруґ на Кайзер-Фрідріх-Променаде 53, вона удержувала школу протисовєтських розвідчиків. „Професором тієї школи і найвищим авторитетом у справах вивчання розвідчиків і диверсантів на совєтському терені був саме Герр Міллер, шеф совєтської шпигунської сіті, який мабуть тому мав армійський титул „Оберлєрера". І щойно тепер, у зв'язку з цим останнім скандалом, виявляється, що згаданий вгорі лідер „антикомуністичної" російської еміґрантської партії, чи пак, як вона себе називає „двіженія", Байдалаков, брав уже 10 років тому, як старий російський еміґрант, субвенції від гітлерівського уряду на протикомуністичну роботу. Після того виявилося, що він пов'язаний із совєтською шпіонажею, як і все його „двіженіє" насичене совєтськими шпигунами: гітлерівці коло сотні членів того „двіженія" розстріляли (не за їх демократизм, а за роботу в користь Совєтів) і коло дві сотні посадили в концентраційні табори, звідки вони вийшли на волю з розвалом 3-го Райху, щоб — здебільша — продовжувати п'ятиколонницьку чи просто шпигунську роботу. Бо названий німецький часопис називає російську НТС просто „маскованою організацією Москви". Коли зважити, що НТС надає протикомуністичні авдицію із рухомої короткохвилевої радіо-станції", друкує протикомуністичні летючки, що їх мають розкидати в підсовєтських країнах, і має школу протисовєтських розвідчиків - диверсантів, то можна зрозуміти, чому німецький прокуратор у маленькому німецькому містечку, почувши перші ревеляційні зізнання від російсько-еміґрантського донощика, мелянхолійно ствердив: „Темні діла діються в Німеччині".

„Дойче Іллюстрірте" конкретно вичисляє такі діла Ґеорґа Міллера, як совєтського шпигуна в рядах російської еміґрації, водночас на американській службі: 1) Зрада західніх розвідчих організацій, що їх побудували американці й інші держави в західній Европі після останньої війни. Міллер-Хорунжий склав і видав Совєтам список всіх існуючих в Німеччині вишкільних курсів протикомуністичних аґентів, крім цього подав поіменні списки тих аґентів. 2) Міллер дістав чи зладив і видав Совєтам всі існуючі на терені Німеччини оборонні військові споруди, досвідні станиці і летовища. 3) Міллер подав Совєтам заздалегідь докладні дані про час і місце, де мають бути скинені з парашутів на совєтській території альянтські аґенти. Між іншими, він видав цілий плян перекинення до Совєтів 4 аґентів, що їх большевики відразу арештували з усім їх матеріялом, що негайно оприлюднив Вишинський в Об'єднаних Націях, накидаючися на З'єдинені Держави. Міллер видав теж прізвища численних німців з підсовєтської зони, які приносили відомості альянтським чинникам. 4) Міллер зрадив тайни радарної летунської оборони Заходу і подав цінні інформації про стан дослідів Заходу над новими родами зброї. 5) Міллер подав цінні інформації про німецьку техніку й господарку. 6) Він з'єднував аґентів Москві і діяв по лінії розколювання російської еміґрації. 7) Він збирав і передавав Монскві матеріяли, що могли дискредитувати різних німецьких і західньо-европейських політиків, ба навіть збирав відтиски воском замків до дверей різних німецьких політиків, підготовляючи атентати на них. 8) Він нав'язав близькі зв'язки з найвищими американськими і німецькими військовими кругами, використовуючи їх для про-совєтської шпіонажі. 9) Він заснував або скріпив сіть совєтських шпигунів у Західній Німеччині — ітд., ітп. До його подвигів зараховує німецький часопис також убивство зорганізованим „автомобільним випадком" головного свідка в процесі проти совєтської шпигунки „червоної Ольги", дружини одного комуністичного ляндрата, яку наслідком того вбивства, через брак конкретних доказів німецький суд звільнив і випустив на волю...

Дружина Міллера-Хорунжого - Херсонського нічого про його подвійне життя і подвійну ролю не знала. Не догадувалися теж жінки різних російських і німецьких чоловіків, що поруч із ними живе людина, яка висилала на смерть їхніх чоловіків. Звідсіль і заголовок тих сензаційних статтей: „Твій вбивник живе поруч!"

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЗАКЛИК ДИРЕКЦІЇ У.Н.ДОМУ В НЮ ЙОРКУ

В дні 25 лютого м. р. зачартеровано окрему організацію під назвою „Український Народний Дім м. Ню Йорку", Ukrainian National Home of the New York City, Inc. 7 лютого цього року відбулися перші Загальні Збори членів тієї організації, і тоді скінчилась діяльність Тимчасового Комітету для придбання Народного Дому в Ню Йорку. Збори вибрали першу повну, законом приписану Дирекцію, яка повела пожвавлену збірку грошей із розпродуваних уділів.Коротка збіркова акція дала досить поважні висліди. На день 15 листопада ц. р. продано 833 уділи 336 уділовцям, а на 142 дальші уділи вплинули заяви з завдатками. На названий день в касі корпорації, яка не удержує ні одного платного службовика і всі члени Дирекції якої працюють безплатно, було 22,844 доляри готівки, поміщеної на конті в Manufacturers Trust Co. $16,700 винні громадяни за зголошені уділи.

Дирекція корпорації „Український Народний Дім в Ню Йорку" ділиться оцим з широкою українською громадою радісною вісткою, що їй вдалося вже закупити великий дім під Український Народний Дім у Ню Йорку. Є ним дотеперішній „Стайвезант Касіно" при 2-гій Евеню ч. 140—142. Цей дім із двома фронтовими входами від 2-гої Евеню має одну більшу на 800 осіб, одну меншу залю на 300 осіб і, крім цього 14 вільних кімнат, в тому числі дві залі на 120 осіб кожна; має два приміщення під крамниці від фронту, різні бічні менші приміщення і повне умебльовання. Цей дім удалося купити за розмірно невисоку ціну $75,000. Є надія дістати від Українського Народного Союзу гіпотечну позичку (морґедж) у висоті 50% оціночної вартости. 11 листопада ц. р. зроблено контракт купна і зложено завдаток. До 5 січня 1954 року Дирекція зобов'язалась заплатити решту умовленої ціни. Разом із потрібною частинною перерібкою дому, з достосуванням його до його культурницької місії, треба кругло $30,000, щоб дім цілковито сплатити і віддати до вжитку українському громадянству метрополії для його громадських і культурних потреб.

Українці й Українки міста Ню Йорку й околиці! Звертаємось до Вас з гарячим закликом купувати уділи (шери) Українського Народного Дому по $25 за уділ. Купуйте їх негайно й візьміть таким чином активну участь в закріпленні за всіми нами, за всією нашою українською громадою в Ню Йорку цієї нової фортеці українського духа, української культури й організованої української громадської праці на терені Ню Йорку! Покажіть, що Ви дійсно ждали тільки, поки дістанете доказ, що справа Народного Дому може бути вже тепер зреалізована, і не зволікайте з своєю допомогою. Купуючи уділи, Ви не тратите своїх грошей, бо вони є далі Вашою власністю у постаті співвласности в поважному маєтку корпорації. Ми звертаємось до заможних громадян, щоб купували найменше по кілька або й кількадесять уділів, і до бідніших, щоб купували бодай по одному уділові. Хто не може дозволити собі видати одноразово $25, хай задеклярує купно уділу і вплатить половину, а решту в кінці грудня ц. р. Звертаємось водночас до всіх, що задеклярували свої уділи, щоб негайно сплатили доконче потрібну решту. Звертаємось до колишніх уділовців „Централі", що займалась справою купна Народного Дому, щоб вони тепер, коли вже дім завдатковано, закупили уділи. Звертаємось врешті з закликом до всіх тих установ і організацій, які існують на терені Ню Йорку і ще не стали уділовцями Народного Дому, щоб негайно стали ними, з тим, щоб кожна організація закупила найменше 10 уділів.

Повідомляємо, що бюро корпорації „Український Народний Дім у Ню Йорку" буде відкрите вже від понеділка 23-го листопада ц. р. від 6 до 8 год. веч. в новозакупленому будинку „Стайвезант Касіно" на 2 Еве., ч. 140—142, де можна купувати й деклярувати уділи. Крім цього продаж уділів відбувається: 1) щоденно (крім неділь) у домівці 361 Відділу У. Н. Союзу „Дністер", 119 Еве. „А", в год. 7—10 веч. 2) у Т-ві „Самопоміч", 7 вул. ч. 77, щоденно від 4—8 попол. і 3) в Союві „Провидіння", 6 вул. ч. 121, у вівторок і в четвер від 5—7 попол.

Ми віримо, що всі Ви, Українці й Українки в цій столиці світу і її найближчій околиці, відгукнетеся на цей наш заклик, що всі Ви зрозумієте пекучу потребу поспішити на допомогу великому ділові! Ми віримо, що широкою річкою попливуть гроші на закуплені Вами уділи й допоможуть виконати контрактове зобов'язання сплатити в умовленому часі решту квоти і мерщій перевести віднову дому так, щоб уже з початках найближчого року користуватися Українським Народним Домом у Ню Йорку для цілей українського громадського життя й української культури! Після віднови цей Український Народний Дім буде одним із найкращих, що його мають різні етнічні групи в Ню Йорку.

Щоб з'ясувати всі ці справи докладно й поінформувати безпосередньо українську громаду про найближчі пляни Дирекції, **скликується на неділю 29 листопада, о годині 2.30 у великій залі дотеперішнього „Стайвезант Касіно" ВІЧЕ, що на нього запрошуємо якнайширші кола українського громадянства.**

Дирекція:

Президія: М. Лепкалюк — голова; В. Бакад — 1-й заст. голови; І. Кедрин-Рудницький — 2-й заст. голови; В. Баранецький — секретар; П. Кучма — скарбник.

Члени: В. Вишиваний, Д. Галичин, И. Гіриняк, Я. Гузар, Л. Івченко, І. Когут, М. Комарницький, Д. Кульчицька, М. Лисогір, М. Малетич, д-р Р. Осінчук, П. Стасюк, Е. Стахів, М. Чопик, С. Ярема.

З наших буднів

ЗА ДОЛЮ МІЛЬЙОНІВ!

Кожний думай, що на тобі Міліонів стан стоїть!

Золоті слова Великого Каменяря, зрештою, трохи призабутого. Але слова його заповіту частенько в нас рецитують і цитують. Також на сторінках „Свободи". Та й не можна сказати, щоб дорогі земляки не брали собі їх до серця.

Зокрема, пригадую, в таборовій ері нашої історії щодругий політичний еміґрант свято вірив, що на ньому стоїть стан мільйонів, і коли він не дістанеться до маґазину Суспільної Опіки, чи на іншу посаду, тоді невідмінно настане національна катастрофа і „пропаде праця многих-многих поколінь".

Та й тут, на вільній землі Вашинґтона, не бракує вірних послідовників цього гасла. Досить піти на одне засідання Об'єднаного Комітету організацій м. Ню Йорку та переслухати до кінця всіх промовців, які виступають на ньому, — і ви побачите, що кожний з них просто тремтить за долю 45, чи 50 мільйонів, бо йому здається, що тільки він несе тяжку відповідальність за них перед історією.

Безумовно, найбільшу відповідальність за долю поколінь несе в Ню Йорку пан професор Н. Не на словах, а на ділах, прошу я вас! Бо ж Великий Каменяр написав також, що „слова — полова"; то замало бубнити стишки й співати „Заповіти" на святочних академіях, але треба їх реалізувати!

Отже професор Н. реалізує це гасло на сто процентів:

Пише меморіял!

Професор знає, що існують УКК, УНРада, УГВР, ЗУАДК, Український Народний Союз та сотні інших організацій, які зуживають річно тонни паперу, щоб освідомляти американські чинники про нашу справу. Це все в порядку, але професор уважає, що його „меморіяли" таки найважніші! Професор компонує їх у милозвучній, українській мові, а його синок, студент каледжу, перекладає на англійське і друкує на машинці. Їхнє мешкання виглядає, як „офіс" якого сенатора, чи конґресмена! Кореспонденція колосальна! Меморіяли розходяться на всі можливі адреси, від Білого Дому та Об'єднаних Націй починаючи. В справі голоду, Вінниці, визнання УССР, в справі федерації, КЦАБ-у, Кореї, Індонезії, в обороні Львота, проти фальшування нашої історії — і так без кінця.

Хоч професор — людина безінтересовна і працює направду з ідейних спонук, проте має він, як кожний з нас, одну слабість: любить трошки хвалитися своїми „широкими зв'язками"...

Зустріне вас, наприклад, під церквою і хапає за рукав:

— Бачите?... Ще один лист!... Читайте: „Білий Дім, Вашинґтон, Ді Сі. Канцелярія Президента"! А тут, під сподом, підпис особистого секретаря Айзенгавера! Ви розумієте, що це значить для нашої справи?

— А що написане в листі?

— Та читайте! Ви ж хіба розумієте по - англійськи. Президент тепер обтяжений працею і не має часу студіювати мого меморіялу, але дуже вдячний за мої заввагу... А найважніше — наприкінці: „Щиро відданий Вам..." Ви розумієте, що це значить?... А в мене отака гора подібних листів! Сам Добрянський не має таких широких зв'язків! Ну, прощайте, я біжу, бо мушу ще сьогодні вислати письмо до прем'єра Неру.

...Мимоволі насувається думка: чи не слід би деякі наші гасла так „чекувати", як уживані самоходи?

Ікер.

УВАГА! ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА
ЩОДЕННА РАДІОГОДИНА
22 роки під дирекцією МИКОЛИ ШУСТАКЕВИЧА
подає до відома
Українському Громадянству, що радіопрограми переставлені на раніший час і передаються вже тепер не в годині 9:30 ранку, а в годині — 6:00 РАНКУ
кожного дня, як і перед тим від ПОНЕДІЛКА до П'ЯТНИЦІ включно з цеї самої станції (WSDC) — W.D.O.G. (1590)-1000 Wats MARINE CITY — MONT CLEMENS, MICH.
на хвилях 59 на ваших ЗВИЧАЙНИХ радіоприймачах.
Цю зміну я перевів на прохання великої частини наших громадян, які з причини денної праці не мали ніколи нагоди за останні два роки слухати наших програм.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СИТІ Й ОКОЛИЦЯ!
Українське Бр. св. Івана Хрестителя
270 ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
— влаштовує —
БАЛЬ
В СЕРЕДУ, 25-го ЛИСТОПАДА 1953 Р.
(THANKSGIVING EVE.)
в Українськім Народнім Домі,
181-183 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J.
JOHNNY KAY & His Golden Dawn Orchestra.
Вступ $1.00 з податком. — Початок 8 P.M.

ГАРНИЙ ДАРУНОК
для дітей під ялинку
„РІЗДВЯНІ ТРОЯНДИ"
леґенди із життя Ісусика.
Замовляти:
M. JACKIW
1200 Pacific Street
Brooklyn, N. Y.
АБО В КНИГАРНЯХ.

НОВИНА! НЮАРК, Н. ДЖ.! НОВИНА!
В СУБОТУ, 28-го ЛИСТОПАДА 1953 Р.,
в домівці ОБВУА, 9 Belmont Avenue, Newark, N. J.
(2-ий поверх) о годині 7:00 вечорі
— відбудеться —
ВЕЧІР ЛЬВІВСЬКИХ СПОГАДІВ
ред. ЛЕВА ЛЕПКОГО п. н. „ЛЬВІВ ЗА МОЇХ ЧАСІВ".
Великий знавець львівського побуту, відомий автор стрілецьких пісень розкаже про товариське життя Львова, накреслить сильветки популярних Львов'ян. Приходьте!
Запрошує — СУНД, відділ у Нюарку.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Повідомляємо Українське Громадянство, що за ініціятивою Українського Відділу Прихильників АБН в Америці відбудеться
В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ІСНУВАННЯ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЬОКУ НАРОДІВ
в готелі ВАЛЬДОРФ—АСТОРІЯ, Ню Йорк
26. листопада 1953 р. (День Подяки)
ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ — БАЛЬ
На бенкет прибудуть численні визначні американські діячі і представники УККА, українських центральних установ, інших поневолених народів як також запрошені приятелі України з позаамериканських країн. — Промовлятимуть: адмірал Г. Ф. Менц; Голова Комісії Психологічної Стратегії б. Конґресмен Армстронґ; Директор Інституту для далекосхідніх студій Сітон Голл Університету проф. Стівен Ц. У. Пан; Голова Українського Конґресового Комітету д-р Лев Добрянський та інші. Почесним Гостем Бенкету буде та промовлятиме амбасадор Корейської Республіки Достойний Бен Ц. Лімб.
У концертовій частині беруть участь:
ДОННА ҐРЕСЬКО, РОМА ПРИЙМА, ВАДИМ КІПА, МИХАЙЛО МІНСЬКИЙ та Хор „ДУМКА".
До участи в цьому Бенкеті запрошуємо всіх громадян, молодь, а українські установи просимо вислати свої делеґації.
ПОЧАТОК О ГОД. 7:30 ВЕЧОРА.
Карти вступу можна одержувати по адресі: American Friends of ABN, Inc. — Ukrainian Division (Mr. D. Korduba) P. O. Box 346, Cooper Sta., New York 3, N. Y.
Комітет для відзначення десятиліття АБН

МИСТЕЦЬКІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ К. КРИЧЕВСЬКОЇ
10 ШТУК ЗА $1.50; 20 ШТУК ЗА $3.00 (з портом).
висилають:
SVOBODA
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.
АБО
ARKA Co.
48 EAST 7th STREET
NEW YORK 3, N. Y.

КОБЗАР — Т. ШЕВЧЕНКА
Для кожного українського дому!
Для кожної української родини!
Для кожної української людини!
ПЕРЕДПЛАТА $20.00 ЗА ВСІ 4 ТОМИ.
Люксусове видання, яке обіймає всі поетичні твори Тараса Шевченка і є з наголосами, обширний життєпис Шевченка, статті до кожного твору, пояснення тексту кожного твору, історичних подій, осіб і незрозумілих слів.
Редактор цього видання відомий шевченкознавець проф. Леонід Білецький.
Всі чотири томи обіймають поверх 1,800 сторінок друку і понад 40 ілюстрацій. На першорядному книжковому папері з репродукціями в барвах і в одному кольорі малярських творів Тараса Шевченка. У твердій надійній полотняній оправі „Вакрем"; написи витиснені правдивим золотом. Три томи вже надруковані. Четвертий том у друкові.
ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ГРУДНЯ 1953 Р. ПО ЦІНІ $20.00.
Користайте з нагоди і передплатіть негайно цю велику цінність для себе і для своєї родини! Передплатіть як Різдвяний, весільний, ювілейний дарунок своїм Друзям. Замовляйте ще тепер, бо від 1-го січня 1954 року ціна чотирьох томів буде $25.00.
Trident Press Ltd.
P. O. BOX 3626, STA. B., WINNIPEG, MAN., CANADA

A XMAS GIFT TO CHERISH
Original — hand painted Ceramic figures in a glaze finish — exquisitely detailed with tiny cross stitch embroidery. Girl 6½ inches tall, boy 4½ inches. Girl has black jacket trimmed in gold, multicolored ribbons, red boots. Boy, choice of dark green or dark blue pants, red sash and black boots. Price $12.00 pr. postpaid and insured. Order immediately if you do not wish to be disappointed, for Xmas delivery.
Send check or money order to
DOROTHY ZUKOWSKI
R. D., FAR HILLS, N. J.

УВАГА! НЮ ЙОРК, НЮАРК і ДЖЕРЗІ СИТІ!
Повідомляю, що нових учнів до
ШКОЛИ ТАНКУ, РИТМІКИ І БАЛЕТУ
принимаю тільки до 1-го грудня.
ПОРЯДОК ЛЕКЦІЙ:
НЮАРК — (заля Січі) Субота від год. 10. до 11. рано; понеділок від год. 6. до 7. ввечорі.
НЮ ЙОРК — (заля Авраменка) субота від год. 5. до 8. веч. вівторок від год. 5. до 8. веч.
ФИЛАДЕЛФІЯ — (Горожанський Клюб) середа від год. 6. до 8. веч. — пятниця від год. 6. до 8. веч.
ДЖЕРЗІ СИТІ — (Самопоміч) неділя від год. 10. до 12. вполудне.
Дальші вписи під час лекцій. — Оплата згори місячно.
Проф. ІРИНА ГОЛУБОВСЬКА.

Увага! Озон Парк, Н. Й., і Околиці! Увага!
Український Американський Горожанський Клюб в Озон Парк, Н. Й.,
— влаштовує —
ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 21. ЛИСТОПАДА 1953 Р.
о год. 8. веч.
в домі Укр. Амер. Горожанського Клюбу
91-20 — 95 Ave cor 92nd St., Ozone Park, N. Y.
Проситься Шановне Громадянство прибути на цей баль. Буде добра оркестра, смачні перекуски і напитки.
Балевий Комітет.

УВАГА! ТРЕНТОН Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ!
Т-во ім. Адама Коцка відд. 49 У. Р. Союзу
— запрошує —
все Українське Громадянство Трентону й околиці, зокрема Молодь, Членів і Нечленів на
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 21. ЛИСТОПАДА 1953 Р.
в залі Української Православної Громади.
Гостина почнеться о 6. год., а танці о 8. год. веч.
Буфет, холодні й гарячі напитки.
Вступ на гостину й забаву $2 тільки на забаву 75с
Управа й Комітет.

Любомир Винар

ЗВ'ЯЗКИ ІВОНІ РУСИНА З УКРАЇНСЬКИМИ КОЗАКАМИ В 1574-му РОЦІ

(Закінчення).

9-го червня розпочалася головна битва між обома військами, що тривала три дні. Козаки й молдавські війська хоробро відбивали напади турків. Головною причиною поразки була зрада якогось польського шляхтича Чарнецького, який подався з кіннотою на турецький бік [11]. По стороні Івоні залишились лише козаки, декілька польських хоругов і вірні молдавани. Турки пропонували капітуляцію. Молдавські війська хотіли здаватись на турецьку ласку. Козаки рішуче відкинули пропозицію про будь-яку капітуляцію. Був навіть такий момент, що козаки, знаючи молдавську зрадливість, почали віддалятись від молдаван.

Знаємо про сумний кінець цілої битви. Івоня, Сверчовський попали до турецької неволі. Полонено також багато українських і польських шляхтичів. Існують дві версії про причини полону Івоні Русина. Горецький подає, що він дався туркам ув'язнити добровільно, щоб самому заступитись за свої молдавсько-козачі війська. Історик Гаммер подає, що Івоня піддався на певні передумови і обіцянки турків, мовляв, його особа буде недоторкальною.

В кожному разі Івоня згинув мученицькою смертю. В розмові з Капуд-пашею він тримався дуже гордо — за це турецький вельможа приказав його вбити. Голову Івоні мали яничари настромити на спис, а тіло розірвали чотирма верблюдами. Кінчить своє оповідання Горецький тим, що турки мазали кров'ю Івоні свої шаблі і молили Магомета, щоб в них і їх потомків були такі лицарські прикмети, якими відзначався Івоня.

Як бачимо, співпраця Івоні з козаками закінчилась нещасливо. Проте, вона скріпила співжиття між козаками й дальшими претендентами до молдавського престола з роду Івонь. І козаки в будучому уважали справу відібрання молдавського престола з-під турецького ярма за свою власну. Це і було те, що П. Грицак називає „першою фазою державнотворчого підйому українського козацтва". Проф. Андрусяк пояснює походи козаків на Молдавію „ґеополітичною цілістю України з Молдавією та свідомістю народної спільноти". Не можемо забути ще моменту зради молдаванами Байди-Вишневецького, що напевно важким камінем лежав на серці запорізьких смільчаків. Через Молдавію робили татари дуже часто несподівані напади на українське Поділля, дістаючись туди т. зв. „Волоським" або „Покутським" шляхом. Опановуючи Молдавію вони мали б під безпосередньою контролею той шлях. І ще можна навести багато моментів, які пояснювали б численні виправи козаків на Молдавію в 16-му столітті.

Лише глибинні студії самих козацьких походів змогли б розв'язати питання їх причиновости. Діяльність Івоні Русина була тісно пов'язана з розвитком козацького руху другої половини 16-го століття, тому заслуговує на розгляд і оцінку українських істориків.

---

1 Gregoire Urechi: "Chronique de Moldavie", Paris 1878. M. Hisdan: "Jonu Voda" св. 221-225, Bucuresti 1865.

2 П. А. Куліш: „Исторія Возсоединенія Руси", т. I. стор 19. Ст. Петербург 1874.

3 Johannis Lasocii Historia de *ingressu Polonorum in Valachiam* cum Bogdano voiuoda, Francofurti 1578.

4 „Історія України-Руси", т. VII стор 147. Київ-Львів 1909.

5 Leonhardi Gorecii Descriptio belli Ivoniae, Francofurti 1578.

6 Д-р Микола Андрусяк: „Історія Козаччини", т. I. стор 12. Мюнхен 1946.

7 М. Грушевський, op. cit. стор. 148.

8 "a nostris vocantur — Cosaci", Горецький стор 37, Грушевський стор 149.

9 Цю неправдоподібну вістку подає рівнож Куліш: „Истор. Возсоед. Руси", т. I. стор 81.

10 Jooseph von Hammer: "Geschichte des Osmanischen Reiches" т. II. ст. 430, Pest, 1829.

11 Ibid. стор 430.

СПРОСТУВАННЯ

Громадський Діловий Комітет під патронатом УККА в Трентоні, Н. Дж., спростовує дописку анонімного дописувача „юко" у „Свободі" ч. 234, з дня 11. 11. 1953 р., про Листопадові Роковини та 700-ліття Львова.

В зв'язку з тим, подаємо українському суспільству до відома:

1. Вище згадана Академія була присвячена виключно 35-тим Роковинам Листопадового Зриву, а не 700-літтю Львова, як написав дописувач.

2. Якщо дописувач був присутній на Академії Листопадового Зриву, то повинен був почути слова пароха Укр. Православної Громади о. М. Запаринюка, що Св'ято 700-ліття Львова відбудеться пізніше, про що буде оголошено у пресі.

За Гром. Діловий Комітет:

І. Купецький.

ПОСАДА ДЯКА

КОНКУРС! Укр. Гр.-Катол. Парафія Преч. Діви Марії в Мікізракс, Па. пошукує: іспитованого ДЯКОВЧИТЕЛЯ. Посаду може обняти зараз, якщо добрий диригент цер. хору, учитель української школи і знає галицький напів. Середнього віку. Місячна платня $200, 4-кімнатне мешкання. Меблі треба мати свої. 3-та частина з надзвичайних цер. треб. Бувший дяковчитель залишив нашу парафію з доброї волі! Мусів обняти свій власний бізнес. Голоситися на адресу парафіяльного секретаря: MIKE GURNIAK 331 Olivia St., McKees Rocks, Pa. Phone: FE. 1-5035

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

РІЗДВЯНІ КАРТКИ, мистецькі всіх малярів, (з конвертами) висилаємо 12 штук за $1.00; 2 туз. за $2.00; 3 туз. за $2.50 — за попереднім надісланням грошей. СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1954 РІК по 35¢. Для склепів — знижка в ціні. Замовляти: ARKA Co. 48 East 7th Street New York 3, N. Y. Phone: GRamercy 3-3550

БУДІВНИЧІ

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ Будуємо виключно для українців по цілій Америці. Маєте будівельну проблему? Кличте нас. Школи, Церкви, Нар. Доми та інші проєкти. Головний Інж. В. Сімінцев. Просимо нам писати: UKRAINIAN CONSTUCTION CO. 99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

MISCELLANEOUS

ЕЛЕКТРИЧНІ ПОЇЗДИ повна лінія; іграшки і ляльки, призначено всі знижкові картки. Користайте з нашого кредитового пляну. CARL L. VOOSEN 828 Manhattan Ave. B'klyn, N.Y. EV. 3-6067

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА Український Базар СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1954 Релігійні і Загальні Календарі Ціна одного примірника 40 цнт. 12 за $4.00; 25 за $7.00; 50 за $12.00; 100 за $21.00. Календарики: — Ukrainian, Polish, Russian and English. РІЗДВЯНІ КАРТКИ РЕЛІГІЙНІ Українські, Польські і Російські. Ціна за один дозен 75 центів. 50 карток — $2.25 Спеціальні ціни за — 100 — 200 — 500 ІМПОРТОВАНІ ХУСТКИ З чистої 100% вовни — всі кольорові — $3.50 — 4.50 — 5.00 6.00. Грудне зілля на впертий кашель 75 ц. пачка. Карпатський чай на недомагання жолудка 75 ц. пачка. ДЛЯ СВЯТ Ми маємо опихану пшеницю, мак, — мелений і цілий (Ground and whole) мед, гриби і сафран. Також маємо великий запас Д.М.С. ниток до вишивання, різні взори канви, панаму. Скоро шліть замовлення разом з поштовим переказом, або чеком, щоб ви на час отримали товар. Замовлень на C.O.D. не приймаємо. UKRAINIAN BAZAAR 170 East 4th Street, New York 9, N. Y.

ПРАЦЯ Help Wanted—Male

До покривання дахів та оббивання стін зголошення до MR. ROBERTS Iver J. Erik Son Inc. 27 West Mountain St. Worcester, Mass. Tel. 6-4391

ДОСВІДЧЕНІ "BUFFERS" Потрібні. WORCESTER BRASS and ELECTRO PLATING CO. 316 Shrewsbury Street Worcester, Mass.

РОБІТНИКИ ДЕРЕВ'ЯНИХ МОДЕЛІВ досвідчені в роботах з дерева. Добрі умовини праці, добрі платні. Голоситись WEBER & SAUER 87 14th St., Brooklyn, N. Y.

TURRET LATHE ОПЕРЕЙТОРИ які можуть наставляти токарню. Добра нагода до авансу, добра платня, платні ферії і свята. SPECIALTY SPRAYING & MACHINE CO. 59 Cedar Swamp Road, Glen Cove, L. I.

РОБІТНИКИ струментів і прас з першорядним досвідом у праці над малими струментами, додатками і новим влаштуванням. Тепер праця над важливою обороною продукцією. Можливість надчисельних годин, ліберальні винагороди. ELECTRONICS MECHANICS, Inc. 101 Clifton Blvd. Clifton, N. J.

МАШИНІСТИ ДО ВСЬОГО. Постійна праця. Прошу голоситися до Mr. Herbst CONDENSER SERVICE & ENGR. 95 River Street Hoboken, N. J.

МЕХАНІК від олійного огрівання і доломіжна служба — знаменита платня й умовини праці, потрібний досвід у фаховій праці ORTALIS ENGINEERING CO. Fanwood, N. J. FA.2-7707

АВТОМОБІЛЬНІ механіки. Розподілення нових авт, продукти Крайслера. Потрібні два досвідчені механіки. Найкращі умовини праці. Модерна крамниця. Добра платня для кваліф. осіб. Зголошуватись особисто. ПОТРІБНИЙ чоловік, що знає автові частини. Нагода для того, що працював як помічник менаджера від автомобіл. частин і хоче підвищення. Добрі умови праці і запл. Englewood Motors, 60 Rockwood Place, Englewood.

СЛЮСАР—ПЛЯНОВИК САМОСТІЙНИЙ для плоских і циліндричних робіт. Платні надчисельні години. J. W. RUNGE & CO. 432 Danforth Ave. Jersey City DElaware 2-0104

ДОСВІДЧЕНІ Машиністи і "Toolmakers" від 25 до 40 років до праці в Lebanon Valley, Pa., в розвиваючімся промисловім центрі. Стала праця, добра платня. Зголошуватись: I. AUMAN MACHINE CO. 4th Avenue and Spring Street Lebanon, Pa.

ПРАЦЯ Help Wanted—Female

ДО ЗАГАЛЬНОЇ домашньої праці — родина з двох осіб, осібна кімната, лазничка. Добрий дім для відповідальної особи. Мусить говорити по-англійськи. Зголошуватись: Mrs. Drake at South Orange 2-4046 393 Melrose Pl., So. Orange, N. J.

ЖІНКИ ПРОДАВНИЦІ проворні, досвідчені в продаванні італійського й американського печива. PICCOLO PASTRY SHOP 56 Spring Street New York City

ПОМІЧНИЦЯ КУХОВАРКИ Потрібно дозрілої жінки, що має досвід в праці в установах. 5 днів в тижд. Власна кімната. Телефонувати: Mrs. Woods IRvington 9-1514 or 9-3224

MISCELLANEOUS

ПОЩО БУТИ ТОВСТИМ? Якщо ви хочете схуднути, а не можете, попробуйте присмну в смаку, науково провірену Kelpidine Chewing Gum тільки впродовж 7 днів, тратите до 5 ф. тижнево безпечно, швидко, легко. Нова чудова Kelpidine Chewing Gum формула приписана вже аптеками без почуття голоду. Ви худнете і тратите поганий надмір товщу без ліків, вправ, чи спеціяльних дієт. За продане гарантія, або зворот грошей. За новим запасом на 12 днів посилайте ваше ім'я, адресу і $1.00 готівки, чек або моні ордер, — або $2.00 на запас 36 днів до: AMERICAN HEALTHAIDS CO. Dept CH. 201 318 Market St., Newark, N. J.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРС САМОХОД МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951 КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ Постараємося для Вас про ерґамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктор фахівці. Залож. в 1918. L. TYCHNIEWICZ, директор METROPOLITAN AUTO SCHOOL 155—2nd Ave., близь. 10th St. NEW YORK CITY

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО В. Череватюка і Сина YARDLEY FURNITURE CORP. Manufacturers of Upholstered Furniture 730 EAST 149th STREET BRONX 55, NEW YORK Tel.: CYpress 2-9521

MISCELLANEOUS

MORTGAGE LOANS First Mortgages— Second Mortgages Construction Mortgages LOWELL INVESTMENT CORP. 31 W. Main St. Somerville, N.J. Tel.: Somerville 8-3248

Tel. FEderal 9-7413 FRANK ULIAS Catering Service Влаштовуємо весільні прийняття, Бенкети, Забави й інш. Денебудь. Радо подаємо обчислення коштів. 28 E. 23rd St., Bayonne, N. J.

ВТІШАЙТЕСЬ ІЗ ЗНАМЕНИТОГО ХАРЧУ В Far Hills Inn Постачаємо на весілля, родинні прийняття, БЕНКЕТИ, ВЕЧІРКИ. Обіди—вечері—дансінґи КЛИКАТИ SO 8-2166 Routes 202—206, North Somerville їти за знаками Morristown-Netcong

ДІЙСНО ДОМАШНІЙ Старо-Звичаєвий Thanksgiving ОБІД $3.00 обід для дітей $2.00 KOENGI'S HOFBRAU HILLSDALE, N. J. WEstwood 5-2990 391 Washington Ave.

Dr. LESTER MANN Оптометрист БАДАННЯ ОЧЕЙ 89 SMITH STREET PERTH AMBOY, N. J. ГОДИНИ ПРИНЯТЬ: ЩОДЕННО ДО 8:00 P.M. В СУБОТУ ДО 6:00 P.M. В СЕРЕДИ ДО 12:00 ПОЛУДНЯ Телефон: HIllcrest 2-2027

REAL ESTATE

254 EAST 7th STREET близько Ave. "C" — 36x90. Центральне огрівання 24 апартаменти. Ренти $8,790 — ціна $35,000 — тільки $6,000 готівки. MAX N. HURWITZ 55 W. 42 St., New York City BR. 9-1078

ASTORIA, L. I. — $18,900. Новий 2-родинний дім з цегли. Готовий до замешкання, 3½ і 4½ кімнати, фронтова і задня веранди, подвіря, огрівання гарячою водою (олива). 18-27 — 21st Drive — 1 Block from Astoria Park. Builder, RA. 8-8565

ВІД НЕДІЛІ, 15. ЛИСТОПАДА год. 11 A.M. відкриття продажу добре збудованих ДОМІВ. Нові 3-кімнатні доми в найкращому положенні. 12 Sever Ave., Dongan Hills, S. I. DO. 6-3847W — GI. 7-2300

BUCKS COUNTY ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ — для негайного продажу! Прегарний кам'яний будинок, змодернізований і добре пристосований, 69 акрів при сільській дорозі. 11 кімнат і лазничка, огрівання оливою, велика стодола, бічні будинки. $26,000. — Писати P. O. Box 258, Sellersville, Pa. Тел. SEllersville 7932 or LY. 9-9794 в неділю.

МОЯ ВТРАТА — ВАШ ЗИСК! Sea Cliff, N. S. Лікар залишаючи місто, мусить продати з втратою, без уваги на свою доголярішню практику. Прегарний 11-кімнатний дім, ½ акра управної землі, 2 дерева стоять по обох боках входу, 8 інших дерев біля дому, 4 великі й 1 мала спальні, велика на 30 стіп вітальня (лівінґрум) з вогнищем. Повний виряд з новітніми лаштунками. Гараж на 2 авта 8x10 дитяча кімната. Близько морського яхтового клюбу, гольфової площі, шкіл і інш. Повне умеблювання $25,000 без меблів $22,500. GL. 4-0302 Писати: N-16 — Rm. 830, 11 W. 42nd St., New York City.

ДЛЯ ПРИЄМНОГО МЕШКАННЯ. Новий прекрасний Barn Rd. Ranch Home. 3 спальні, 1½ лазнички, модерна кухня з твердої сосни, вітальня з стінами з твердої сосни, і з поличками на книжки, підвал з гаражем. Близько до російської церкви і води, надається до всього. Можна оглядати. 34 Grove St., Sea Cliff, L. I. Glen Cove 4-8106.

WARREN COUNTY — 80 акрів, 9-кімнатний дім, альтанка, стодола, при ріці. $18,000. 61 акрів 800 стіп, новий 8-кімнатний дім; потрібно $6,000 готівки. 23 акри; дійова молочна фарма, повна товару, 18 штук худоби; потрібно $6,000. Кликати: Herman Eisenfeld WAverly 3-4397

HUNTERDON COUNTY — при стейтовій дорозі; 82 акри, курячa фарма на 4,000 дробу, 8-кімнатне приміщення, гараж на 3 авта, стодола і бічні будинки, 4,000 стіп площа, виряд, 3,100 курят: $45.000 після умови. JOHN R. POTTS, Realtor Route 22, North Branch, R. D. 3, Somerville, N. J. SOmerville 8-2551 & Flemington 760

Woodside — 6-родинний цегляний будинок. Вільне 5-кімнатне помешкання, 3 комірного $3,620, 30 кімнат, парове огрівання, мідяні рури, новий дах, модерний дім. Близько всюди. ½блоку до сабвею. Ціна подана на скорий продаж! ST. 6-6073 or NE. 9-9258 40-09 — 47th Ave., Sunnyside, L.I.

Forest Hills Gardens — $55,000 Дім в голляндському стилі, марівне положення, велика бібліотека, вітальня, їдальня, велика кухня і куток для снідань, вимивальня і соняшний ґанок. На другому поверсі 5 спалень, 4 відбиральних лазничок. Повна пивниця і мансарда. Огрівання оливою. Сад і тараса. Поруч гараж на 2 авта з горішньою кімнатою. BO. 8-6528

HAMPTON BAYS Найкращі оселі в Лонг Айленді серед лісистих горбків і купелевих місць. Парцелі 100x200— тільки $500 вулиці, електричність, також крамниці і церкви. Відвідайте Landing Estates Model Home Office, Montauk Highway (коло католицької церкви). Tel. Hampton Bays 580. Пишіть або телефонуйте по брошури: LANDING ESTATES, Jamaica Office, 90-39 161 St. Tel. JAmaica 6-0695.

Business Opportunity

DELICATESSEN & Confectionery. Тижневий оборот $1,000; також 4-кімнатне бонґало і газові помпи. Власник виїжджає до Европи. Продаж зі стратою за все $25,000. E. GENG, Realtor, 152 Market St., Paterson, N. J. FA. 6-4194 — SH. 2-3138

ТАВЕРНА На розі. Рухлива дільниця. $30,000 річного брутто доходу, 9-річна аренда, 3 милі від Дж. Вашингтон мосту і тунелю Лінкольна. CLIFFSIDE 6-2184

BOWLING ALLEYS & TAVERN S. I. — з 8-кімнатним мешканням під площею, що надається на будову газолінової стації. Рухлива дільниця Staten Island. Голоситься GI. 7-9036 N-16 — A — Rm. 830, 11 West 42nd St., New York City.

ТАВЕРНА, добре установлена, знаменитий дохід, спільники посварилися, надзвичайна нагода для купна — ціна $16,000. ТАВЕРНА — близько торговельної дільниці, тижневий прибуток $700, повне устаткування, охолоджування повітря, власник бажає відпочити. $15,000. ALBERT BRAUN, 25 Clinton Pl., Newark, N. J. ES. 2-9058.

БУЧЕРНЯ—ГРОСЕРНЯ на продаж, ново відремонтована. Тижневий оборот $1,500. Рент тільки $55. 4 кімнати. Добра клієнтеля з дільниці і прохожих. Близько субвею і босів. Властитель мусить продати зі стратою. Телеф. до властителя: EVergreen 6-5283

РІЗНИЦЯ з промисловим дозволом ньюйоркського стейту, з Bologna кухнею, електричною холодильнею, вуджарнею. Також 9 кімнатне помешкання, дуже добрі умовини, велика парцеля. Зголошуватись до John F. Carey & Co. 103 W Main St., East Islip, L. I. Tel.: Islip 3-1630.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Blegle Камізельки і плетені жакети. Мужеське і жіноче спіднє білля. Дощевики. LODEN FREY — МЮНХЕН на холодні і вогкі дні: ВОВНЯНІ ПЛАЩІ І КУРТКИ. Улюблене Schiesser Macco — спіднє білля для жінок і мужчин. WM. LANDMESSER & SON 1653 SECOND AVENUE NEW YORK CITY (між 85 і 86 вул.) Tel.: RE. 4-2106

КОЛИ СТРАЖДАЄТЕ ВІД БОЛІВ У МУСКУЛАХ, ТО НЕ ЗАБУДЬТЕ ЦЕ ПРОЧИТАТИ Кожний суглоб і кожний мускул може стати джерелом болісних страждань. Ноги, коліна, руки, лікті, крижі, шия й рамена, — коли вони болять, спричинюють дошкульні муки, про які тільки ви, що страждаєте, можете знати. Але ось добра новина для вас у повідомленні тих, що вже пробували ANTRO formula для полегші в цих болях. Багато з тих, що думали, що вже ніколи не будуть сміятися, радісно повідомляють, що їхні болі зникли після перших кількох доз цих чудових ліків. Тож нащо непотрібно страждати, коли в ви можете дістати допомогу. Виріжте цю вирізку до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y., а тоді дістанете два пакунки цього чудового ліку ANTRO FORMULA (звичайна ціна $6.00) відворотною поштою. Чи лише цієї газети маєте заплатити поштареві тільки $5.00 (крім поштової оплати C.O.D.). Але спішіть покупити ANTRO ще можна набути. Ім'я ... Адреса ... Місто ... Стейт ...

Business Opportunity

FURRIER добре вироблений бизнес при 434 E. 6th St., New York (між 1—A еве.) ПОШУКУЄ СПІЛЬНИКА до бизнесу, з малим капіталом. Може бути жінка або мужчина. Досвід не треба. Tel. Spring 7-3566

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ОСІННЯ ВИПРОДАЖ ФУТЕР

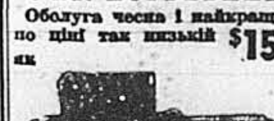

Дешеві ціни. Wujkiw & Kopiec, Inc. Mfg. Furriers 111 E. 7th ST. N.Y. 9, N.Y. Spring 7-8710

EVergreen 3-4450 FILL YOUR BINS NOW Spring Prices In Effect MAPLE Coal & Coke Co. antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS SALES & SERVICE 72-74 Box Street BROOKLYN 22, N. Y. Федько Кудлак.

ІВАН КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME COMPLETELY AIR CONDITIONED ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY Ціни приступні для всіх Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі: JOHN KOWALCHYK 129 GRAND STREET, cor. Warren Street, JERSEY CITY 2, N. J. Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО УКР. ПОГРЕБНИК Обслуга чесна і найкраща по цінi так низькій як $150

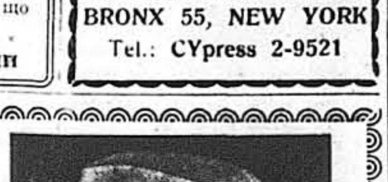

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as $150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА: РІЗДВО БЛИЗЬКО! тож робіть святочні закупи в ГОВЕРЛІ! Мистецькі картки — 13 штук за ... $1.00 Стін-Календар 1 за 35 ц. а 3 штуки за ... $1.00 Підручник — КУХОВАРКА, як приправити Свят-Вечеря і інше, за ... 2.00 Жалайте повного каталогу в „ГОВЕРЛІ"! "HOWERLA", 41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

УВАГА! НЮ ЙОРК! УВАГА! Подаємо до відома Української Громадянству, що ми відкрили УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН під назвою „ЛЬВІВ" Ukrainian Restaurant "LVIV" при 71 E. 7-ма ВУЛ в НЮ ЙОРКУ (Близько „Самопомочі") У „ЛЬВОВІ" знайдете безконкуренційні українські страви як рівно і американські, яких не дістанете в інших ресторанах. Просимо зайти і переконатись. Власники ресторану є довголітні фахівці, які зможуть догодити навіть тим, що досі не мають апетиту. Власники МИХАЙЛО МАСНИЙ ФЕДОР РАДКОВСЬКИЙ

Увага! Громадяни! DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY (Іст 8 вул. між 2-3 Евеню.)

має на складі найбільший вибір фільцових КАПЕЛЮХІВ власного виробу на осінь і зиму, найкращої якости в найновіших фасонах і кольорах. — у нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки. Пригадуємо, що маємо відділ Мужеської Галянтерії, а саме першої якости сорочки знаної марки "JAYSON", дощевики, светери з імпортованої вовни, парасолі й інш. Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи. Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM) та проф. Чубатого в суботу о год. 2:30 по пол. Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботі до 10:00. DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE (Іст. 8. вул. Bet. 2—3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

МИ ЩЕ МАЄМО ОБМЕЖЕНИЙ ЗАПАС ПЛАТІВОК „НАТАЛКИ ПОЛТАВКИ" Щоб уникнути розчарування, замовляйте негайно! ПОВНА ОПЕРА 17 неробивальних платівок в чудовому шкіряному альбомі, наспівана визначними силами Київської Опери. Stinson records СПЕЦІЯЛЬНО $15.00 Альбом можна замовити у Вашій місцевій музичній крамниці, або написати до нас (залучивши до замовлення чек або моні ордер). Постачання по всіх країнах. Домагайтесь повного Каталога українських і російських плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ними до: Union Square Music, Inc. 27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

ЗНАНИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ЮВЕЛІРНИЙ МАГАЗИН Kars Jewelers Властитель ОЛЕКСАНДЕР БРАНДТ 218 E. 14th St. (поруч з кінотеатром Jefferson) New York 3, N. Y. Tel. GRamercy 3-5875 Годинники найрізніших відомих швайцарських марок. ПРЕДСТАВНИЦТВО ГОДИННИКІВ: OMEGA — LONGINES — DOXA — CYMA; ОКРІМ ТОГО НА СКЛАДІ Є PAUL BUHRE, TISSOT і інші. НАПРАВА НАЙСКЛАДНІШИХ ГОДИННИКІВ. МАЄМО ІМПОРТОВАНІ З ШВАЙЦАРІЇ ЧАСТИНИ. ТАКОЖ ВИКОНУЄМО УСІ НАПРАВКИ ГОДИННИКІВ. Всі направки провірюємо на electronic watch master mach. ПИСЕМНА ГАРАНТІЯ НА 1 РІК. НАПРАВА, ПЕРЕРІБКА І ЗАМОВЛЕННЯ на ювелірні вироби зі золота, платини й срібла. НА СКЛАДІ Є У ВЕЛИЧЕЗНОМУ ВИБОРІ: брилянтові перстені, ковтки, браслети, ланцюжки, хрестики. Шлюбні перстені з червоного золота вагою 14—18 каратів, 14 каратові ручної роботи тризуби. НИЗЬКІ ЦІНИ. Слухайте нашу радіопередачу в неділі від 8 до 9 ранку. У вівторок від 6 до 7 веч. Передачі F.M.-92,3 мегациклів. В суботі від 1 до 2 дня на станції WHOM 1480 кс. Розмовляємо по-українському. Бажаючим, усі товари продаються на сплату до 18 місяців. Звертайтесь до п. Олександра БРАНДТА. Всю працю виконуємо в нашій робітні на місці.